

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 68. Abaelardi extrema.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

Sæcul. XII. aperta & patens erat hujusmodi: *Scripta ista nolite ostendere cuiquam, donec ipsæ literæ in Parisiensi colloquio, quod prope est, ipsis Archiepiscopis præsentata fuerint.*

A. C. 1140.

*Petr. Clun.
IV. ep. 4.*

§. LXVIII.

Abaelardi extrema.

Concilio Senonensi soluto, Abaelardus iter Romam aggressus est, interjecta Appellatione Judicium Summi Pontificis experturus. Cum in itinere Cluniacum divertisset, & Petrus Venerabilis hospitem interrogasset, quo iturus esset, respondit: *Persequuntur me homines, qui me Hæreticum appellant, quam ego notam. Et nomen usque adeo aversor & borreo, ut nihil magis. Ideoque ad Sacram Sedem confugio.* Abbas, dilaudato viri consilio, certum esse jubebat, Papam, quod Justitia postularet, pronunciaturum, quin etiam, si opus esset, ei gratiam facturum. Inter hæc Abbas Cisterciensis, Cluniacum delatus, cum Abbate Cluniacensi & Abaelardo de ejus reconciliatione cum S. Bernardo agere cœpit. Ergo Abbas Cluniacensis quoque operam junxit, suasitque Abaelardo, ut se Abbati Cisterciensi socium daret. Hortatus præterea, ut retractaret vel deleret dicta sua Scriptave, quæ aures Catholicorum offenderent. Secutus est hoc consilium Abaelardus, atque

que Cluniacum reversus Abbati dixit, Sæcul. XII. A. C. 1140.
 quod cum Abbate Claravallensi in gratiam rediisset, Abbate Cisterciensi conciliatore.

Comperto deinde, quod Papa ipsius condemnationem ratam habuisset, ab Appellatione resiliit, & salutaribus monitis Abbatis Cluniacensis permotus Scholastici laboris tumultum relinquere & in illo monasterio reliquos vitæ dies transigere statuit. Abbas hoc proposito lætissimus consensus, ea conditione, si etiam Romanus Pontifex annuisset, ratus, istud vitæ genus & Abaelardi senectuti & male affectæ valetudini optime convenire, atque etiam viri Scientiam amplissimæ Congregationi profuturam. Ergo, rogante ipso Abaelardo Papæ scripsit, petens, ut ipsi in Monasterii Cluniacensis Sancta quiete vitam, ut credere par esset, brevissimam claudere liceret. Id approbante Pontifice, Abaelardus, duobus adhuc annis superstes, rarum pœnitentiæ & humilitatis exemplum Cluniacensibus præbuit.

In illo secessu scripsit Abaelardus Apologiam, in qua generatim omnia retractat, Abael. pag. 30.
 quæcunque forte sanæ Doctrinæ adversa scripisset, sed deinde speciatim ad damnata capitula procedens dicit, ea sibi vel per errorem vel per malitiam afficta fuisse, quamvis tamen pleraque hodieque
Hist. Eccles. Tom. XVI. K k k in

Sæcul. XII. in ejus Scriptis legantur. Id quidem et-
 A.C. 1140. iam fatendum, quod in illis contrariæ
 quoque propositiones legantur, nam sibi
 ipsi non semper constat. Quomocun-
 que autem hæc res se habeat, in sua Apo-
 logia Confessionem Fidei Catholicam cir-
 ca omnia capitula damnata edidit. (*)

Adjuncta pœnitentiæ & mortis Abae-
 lardi discimus ex Epistola Petri Abbatis
 Cluniacensis ad Heloissam data, in qua
 IV. ep. 21. postquam hujus Abbatissæ pietatem &
 Abaelardus eruditionem multum laudavit, de Abae-
 pœnitens. lardo dicit: *Non memini, me vidisse ali-
 quando monachum, quem non Abaelardus
 bumilitatis studio tam in vestitu quam in
 toto corporis habitu superasset. Compel-
 lebam*

(*) Causæ S. Bernardi contra Abaelardum
 multam lucem affundit Admonitio Mabillonii in
 Opusc. XI. S. Bern. ubi sic ait: *Itaque male omni-
 no merentur de Religione Christiana, nedum de
 Bernardo, qui ut Abaelardum absolvant, Ber-
 nardum cæco ut ajunt zelo impulsus fuisse cri-
 minantur ita enim se (Abaelardus) quam-
 vis non satis ex animo, reum agnoscit in non
 nullis in Apologia sua: Scripsi forte aliqua per
 errorem quæ non oportuit Esto itaque hæ-
 resim & malitiam ab eo remove liceat: at er-
 rores saltem aliquos, vocum novarum studium,
 levitatem, forsan etiam superbiam & contentio-
 num pruriginem in eo dissimulare non licet. &c.*

lebam eum, ut in totius nostræ Congrega- Sæcul. XII.
 tionis frequentia primum locum teneret, A C. 1140.
 sed ipse ob vestimenti vilitatem ultimus
 videri potuisset. Cumque in precibus pu-
 blicis ante mea vestigia de more procede-
 ret, mirabar, quod vir fama clarissimus
 usque adeo se se demitteret. In alimentis
 & in omni cura corporis æque ac in vesti-
 bus ejus simplicitas religiosa elucebat, at-
 que tam sermone quam exemplo non super-
 flua modo, sed etiam quæcunque non essent
 simpliciter necessaria, damnabat. Conti-
 nuo legebat, sæpe orabat, silentium perpe-
 tuum servabat, nisi ad loquendum vel in
 Collationibus vel in Concionibus, quando
 in Congregatione perorabat, cogeretur.
 Sanctum Sacrificium sæpe offerebat, &
 ferme singulis diebus, ex quo meis literis
 & solitudine Sacræ Sedi reconciliatus
 est. Denique totus in eo erat, ut verita-
 tem Religionis vel Philosophiæ aut ipse
 contemplaretur, aut alios doceret.

Inter nos Cluniaci aliquamdiu versa-
 tum, cum eum corporis infirmitate in dies
 magis premi cernerem, ut forte aeris muta-
 tione refocillaretur, ad Prioratum S. Mar-
 celli prope Cabilonum ad Ararim, in loco,
 totius Burgundiæ jucundissimo, positum
 dimisi; ubi lectioni ut solebat & pietatis
 exercitiis intentus, a morbo corrumpitur,
 brevique ad supremum vitæ suæ tempus
 deducitur. Omnes vero, quotquot in illo

Sæcul. XII. *monasterio degunt, testatum faciunt, quan-*
A. C. 1140. *ta devotione tunc prius confessionem Fidei*

& deinde peccatorum suorum ediderit, &
quam Sancto desiderio Viaticum acceperit.
In hunc igitur modum Magister Petrus vi-
vendi finem fecit. Illi Epistolæ Abbas

ap. Abael.
p. 342.

Cluniacensis junxit Abaelardi Epita-
 phium, ex quo discimus, eum vigesima
 prima Aprilis decessisse. Cum deinde
 ejus corpus furtim ad Abbatiam Paracle-
 ti fuisset delatum, ipse Abbas Petrus il-
 luc se conferens Monialibus funus, quod
 abstulerant, dono dedit, & Missa ibidem

ap. Petr.
Clun. VI. ep.
21.

decima sexta Novembris celebrata ad
 Moniales in Capitulo dixit. Hæc disci-
 mus ex Epistola Heloissæ, qua Petro Clu-
 niacensi gratias refert, commendatque
 filium suum Astrolabium, rogans, ut ei
 Præbendam ab Episcopo Parisiensi vel
 aliquo alio obtineat. Abbas Cluniacen-

ep. 22.

sis, dato responso, omnem se quam pos-
 set operam impensurum esse promittit,
 sed dicit, difficile esset negotium, cum
 Episcopis semper aliqua superfit excusa-
 tio, qua se ab hujusmodi precibus expe-
 diant. Porro huic Epistolæ Abbas addi-
 dit duas alias ab Heloissa petitas, nempe
 literas, in quibus huic Abbatissæ promit-
 tebant Cluniacenses, si moreretur, se pro
 defunctæ anima Missas triginta oblatu-
 ros esse, in altera continebatur Abaelar-
 di Absolutio; mos enim erat absolvendi

ap. Abael.
p. 345.

mor-

mortuos, cujus rei exempla retuli. Ve-
 rum nihil aliud agebatur, quam quod
 Suffragia pro quiete animarum. Obit
 Abaelardus anno millesimo centesimo
 quadragesimo secundo, annos sexaginta
 tres natus.

Sæcul. XII.

A.C. 1140.

Sup. l. LIV.

S. 57.

LXIV. §. 36.

§. LXIX.

Guilielmus S. Theodorici Abbas.

Guilielmus Abbas S. Theodorici, qui
 S. Bernardo contra Abaelardum scri-
 bendi auctor fuerat, & ipse adversus eun-
 dem scripserat, etiam Tractatum de Ev-
 charistia composuit, quem S. Bernardo
 discutiendum & emendandum misit,
 priusquam eum in lucem ederet. Eo
 autem consilio hoc opus concinnaverat
 ut SS. Patrum sententias de hoc argu-
 mento colligeret, præsertim S. Augustini
 Textus, quibus non nulli Fideles turba-
 bantur. Quamobrem præter alia dicit:
*Cum ab exordio Ecclesie usque ad nostra
 ferme tempora nemo banc Quæstionem mo-
 verit, Patres non defendebant, quod nemo
 oppugnabat, sed solum in suis lucubrati-
 onibus ea de Evcharistia afferebant, quæ ad
 argumentum, quod ex instituto pertracta-
 bant, faciebant, & quia ad quæstiones nec-
 dum natas non respondebant, ea quæ dix-
 erunt, hodie ad illas resolvendas non suffice-
 re videntur. Unde contra has quæstiones
 non præmuniti, multa de hoc Sacramento*

Bibl. Cisterc.

to. 4. p. 132.

c. 2.